

Innst. 265 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 87 L (2015–2016)

Innstilling fra justiskomiteen om Lov om informasjonstilgang m.m. for Barnevoldsutvalget

Til Stortinget

Sammendrag

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til midlertidig lov: Lov om informasjonstilgang m.m. for Barnevoldsutvalget. Bakgrunnen for forslaget er at Kongen i statsråd 13. november 2015 satte ned et utvalg for å gjennomgå saker der barn og ungdom har blitt utsatt for grov vold, seksuelle overgrep eller alvorlig omsorgssvikt.

Formålet med loven er å gi utvalget tilgang til nødvendig taushetsbelagt informasjon, slik at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver på en god måte. Lovforslaget inneholder konkrete bestemmelser om: adgang til å gi opplysninger til utvalget, utvalgets taushetsplikt, utvalgets adgang til å behandle personopplysninger, og forbud mot bruk av opplysninger som bevis i senere straffesak og sivil sak.

Departementet har i tillegg vurdert proposisjonens forhold til menneskerettighetene – herunder vern om privatlivet, uskyldspresumsjonen og forbudet mot å gi lover tilbakevirkende kraft til skade for borgerne – slik disse rettighetene er formulert i Grunnloven og EMK.

Det antas at lovforslaget vil innebære økonomiske konsekvenser av liten betydning. Det kan tenkes at domstolene vil få merarbeid og derved økte kostnader, som følge av at utvalget har anledning til å begjære bevisopptak etter domstolloven § 43.

Det antas videre at de administrative konsekvenser blir beskjedne, og kun vil bestå av noe arbeid for

den enkelte behandler i forbindelse med å finne frem og viderebringe opplysningene til utvalget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lise Wiik, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Eva Kristin Andersen og Jan Arild Ellingsen, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til at Kongen i statsråd den 13. november 2015 oppnevnte et utvalg som skal undersøke saker der barn har vært utsatt for grov vold, seksuelle overgrep og alvorlig omsorgssvikt. Bakgrunnen for oppnevningen relaterer seg til regjeringens tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014–2017) «En god barndom varer livet ut». Ifølge tiltak 18 i tiltaksplanen vil

«en ekspertgruppe få i oppdrag å analysere et utvalg saker der barn og ungdom har vært utsatt for vold og seksuelle overgrep. Hensikten er å avdekke svikt og utfordringer i det offentlige tjenesteapparatets håndtering av sakene.»

Komiteen viser til at hensikten er å avdekke hvorvidt, i hvilken grad og på hvilken måte det har forekommet svikt i det offentlige tjenesteapparats håndtering av disse sakene. Utvalget skal gi anbefalinger som kan bidra til at fremtidige tilfeller forebygges og forhindres.

Komiteen viser videre til at i lys av erfaringene med utvalgets arbeid, skal utvalget blant annet vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å etablere en permanent undersøkelseskommissjon.

Komiteen viser til at lovforslaget nå skal gi utvalget tilgang til nødvendig taushetsbelagt informasjon, slik at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver på en god måte.

Komiteen viser til at lovforslaget inneholder konkrete bestemmelser om:

1. Adgang til å gi opplysninger til utvalget. Enhver skal uten hinder av lovbestemt taushetsplikt kunne gi de opplysninger til utvalget som er nødvendig for at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver.
2. Utvalgets taushetsplikt. Medlemmene i utvalget, samt alle som vil utføre tjeneste eller arbeid for utvalget, vil underlegges taushetsplikt.
3. Utvalgets adgang til å behandle personopplysninger. Utvalget skal kunne behandle opplysninger som er nødvendige og relevante for utvalgets arbeid og uten samtykke fra dem opplysningene gjelder.
4. Forbud mot bruk av opplysninger som bevis i senere straffesak og sivil sak. Opplysninger utvalget mottar, kan ikke brukes som bevis i senere straffesak eller sivil sak mot den som avgir opplysningene.

Komiteen merker seg at lovforslaget er vurdert å ligge godt innenfor de rammene Grunnloven og menneskerettskonvensjonene setter.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om informasjonstilgang m.m. for Barnevoldsutvalget

§ 1 Formålet med loven

Formålet med loven er å gi utvalg oppnevnt av Kongen i statsråd 13. november 2015 som skal gjennomgå alvorlige barnevoldssaker m.m., tilgang på opplysninger som er nødvendige for å få utført sitt arbeid i henhold til mandatet.

§ 2 Opplysninger til utvalget

Enhver kan uten hinder av taushetsplikt gi utvalgets leder, nestleder og sekretariat de opplysningene som er nødvendige for utvalgets arbeid.

Opplysninger om navn, adresse og andre direkte identifiserbare opplysninger om dem saken direkte gjelder, skal fjernes før de øvrige medlemmene i utvalget får tilgang til dokumentene i den enkelte saken.

§ 3 Taushetsplikt

Medlemmene i utvalget og enhver som utfører tjeneste eller arbeid for utvalget, har taushetsplikt i medhold av forvaltningsloven § 13. Forvaltningsloven §§ 13 c og 13 f gjelder tilsvarende, likevel slik at taushetsplikten først bortfaller etter 100 år.

Når personer som nevnt i første ledd mottar opplysninger som er undergitt strengere regler om taushetsplikt enn det som følger av forvaltningsloven, skal de strengere reglene gjelde. Tilsvarende gjelder dersom de nevnte personene mottar opplysninger som er undergitt taushetsplikt som først bortfaller på et senere tidspunkt enn det som følger av første ledd.

§ 4 Adgangen til å formidle opplysninger

Taushetsplikten etter § 3 er ikke til hinder for:

1. At opplysninger gjøres kjent for dem som de direkte gjelder.
2. At opplysninger gis når dette er nødvendig for å innhente opplysninger til utvalget.
3. At opplysninger brukes for å oppnå det formålet de er gitt eller innhentet for.
4. At opplysninger gis etter samtykke fra den som har krav på taushet.
5. At opplysninger gis i statistisk form eller ved at individualiserende kjennetegn utelates. Slike opplysninger kan bare gis når behovet for beskyttelse må anses ivaretatt.
6. At opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, f.eks. når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder.

§ 5 Behandling av personopplysninger

Utvalget kan behandle de opplysninger som er nødvendige og relevante for formålet med utvalgets arbeid, uten samtykke fra dem opplysningene gjelder. Opplysningene skal slettes når utvalget har avsluttet sitt arbeid.

Utvalget trenger ikke konsesjon etter personopplysningsloven kapittel VI.

§ 6 Forbud mot bruk av opplysninger som bevis i senere straffesak eller sivil sak

Opplysninger som utvalget mottar i medhold av § 2, kan ikke brukes som bevis i en senere straffesak eller sivil sak mot den som har gitt opplysningene.

§ 7 Ikrafttredelse og opphør

Loven trer i kraft straks. §§ 2, 4 og 5 gjelder til og med 30. juni 2019.

Oslo, i justiskomiteen, den 3. mai 2016

Hadia Tajik

leder

Margunn Ebbesen

ordfører

